

Dokument zasedanja

B8-0674/2017

6.12.2017

PREDLOG RESOLUCIJE

ob zaključku razprave o izjavi podpredsednice Komisije/visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko

v skladu s členom 123(2) Poslovnika

o Mjanmaru/Burmi: položaj ljudstva Rohingya
(2017/2973(RSP))

Younous Omarjee, Marie-Christine Vergiat, Patrick le Hyaric, Sofia Sakorafa, Merja Kyllönen, Lola Sanchez Caldentey, Josu Juaristi Abaunz, Marisa Matias, Dimitris Papadimulis (Dimitris Papadimoulis), Kostadinka Kuneva, Stelios Kuloglu (Stelios Kouloglou), Javier Couso Permuy, Marina Albiol, Tania Gonzalez Peñas, Estefania Torres Martinez, Xabier Benito Ziluaga, Miguel Urbán Crespo
v imenu skupine GUE/NGL

Resolucija Evropskega parlamenta o Mjanmaru/Burmi: položaj ljudstva Rohinga (2017/2973(RSP))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih številnih resolucij o Mjanmaru/Burmi in Rohingecih, zlasti z dne 16. septembra 2017, 15. decembra 2016, 7. julija 2016 in 21. maja 2015 o množičnih grobiščih, odkritih na Tajskem,
- ob upoštevanju svojega poročila o apatridnosti v južni in jugovzhodni Aziji z dne 13. junija 2017, pa tudi poročila z dne 27. junija 2016 o izvajanju priporočil Evropskega parlamenta iz leta 2010 o socialnih in okoljskih standardih, človekovih pravicah in družbeni odgovornosti gospodarskih družb,
- ob upoštevanju Splošne deklaracije o človekovih pravicah,
- ob upoštevanju mednarodnih paktov iz leta 1966 o državljanskih in političnih pravicah ter o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah,
- ob upoštevanju konvencije Organizacije združenih narodov (OZN) iz leta 1951 o statusu beguncev in njenega protokola iz leta 1967,
- ob upoštevanju Konvencije proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju,
- ob upoštevanju Newyorške konvencije o statusu oseb brez državljanstva,
- ob upoštevanju Konvencije o otrokovih pravicah,
- ob upoštevanju Konvencije Organizacije združenih narodov proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu,
- ob upoštevanju Konvencije o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk,
- ob upoštevanju resolucije št. 1325 varnostnega sveta Organizacije združenih narodov o ženskah, miru in varnosti,
- ob upoštevanju dejavnosti Organizacije združenih narodov na to temo, zlasti poročila z naslovom Razmere na področju človekovih pravic rohinskih muslimanov in drugih manjšin v Mjanmaru, sprejetega na 32. zasedanju Sveta Organizacije združenih narodov za človekove pravice,
- ob upoštevanju globalnega akcijskega načrta Urada visokega komisarja Organizacije združenih narodov za begunce za odpravo apatridnosti do leta 2024, sprejetega leta 2014,

- ob upoštevanju poročila Urada visokega komisarja Organizacije združenih narodov za človekove pravice z misije v Bangladešu z dne 3. februarja 2017 o razgovorih s pripadniki ljudstva Rohinga, ki so zbežali iz Mjanmara/Burme po 9. oktobru 2016,
 - ob upoštevanju smernic Evropske unije o zagovornikih človekovih pravic, vključno s pravico do svobode izražanja,
 - ob upoštevanju izjave visoke predstavnice Evropske unije za zunanje zadeve in varnostno politiko ter podpredsednice Komisije Federice Mogherini na tiskovni konferenci 2. maja 2017 skupaj z Aung San Su Či, državno svetnico in zunanjo ministrico Mjanmara/Burme,
 - ob upoštevanju sporazuma o zaščiti naložb, o katerem se Evropska unija in Mjanmar/Burma še pogajata,
 - ob upoštevanju rednih poročil nevladnih organizacij o razmerah na področju človekovih pravic v Mjanmaru/Burmi, zlasti v zvezi s pripadniki ljudstva Rohinga,
 - ob upoštevanju sklepov Sveta o strategiji Evropske unije za Mjanmar/Burmo z dne 20. junija 2016,
 - ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 16. oktobra 2017,
 - ob upoštevanju obiska visoke predstavnice/podpredsednice Komisije Federice Mogherini v Bangladešu in njene izjave z dne 19. novembra 2017,
 - ob upoštevanju izjave visokega komisarja Organizacije združenih narodov za človekove pravice z dne 5. decembra 2017 na izredni seji Sveta za človekove Organizacije združenih narodov,
 - ob upoštevanju člena 123(2) Poslovnika,
- A. ker so Rohingejci iz Mjanmara/Burme največja skupna ljudi brez državljanstva na svetu; ker se njihov pregon, nasilje nad njimi in njihova diskriminacija stopnjujejo; ker imajo nevladne organizacije, neodvisni opazovalci in novinarji še vedno zelo omejen dostop do zvezne države Rakhine;
- B. ker se je od 25. avgusta 2017 več kot 600 000 Rohingejcev zateklo v Bangladeš, že prej pa jih je v zadnjih desetletjih v to državo prišlo 200 000 do 300 000; ker je Bangladeš ena najrevnejših držav na svetu; ker ob humanitarni krizi se pojavljata še kriza na področju zdravja in tveganje za izbruh množičnih boleznih; ker so bili potrjeni primeri hude akutne podhranjenosti; ker so Unicef, Svetovna zdravstvena organizacija in bangladeške oblasti prejšnji mesec začeli obsežno kampanjo cepljenja, za katero je bilo predvidenih 900 000 odmerkov cepiva;
- C. ker je bil 23. novembra 2017 podpisan sporazum med Bangladešem in Mjanmarom/Burmo; ker ta sporazum zajema prostovoljne vrnitve Rohingejcev, razseljenih po oktobru 2016; ker bosta v zvezi s tem v naslednjih dveh mesecih vzpostavljena načrt in delovna skupina; ker bi morala biti v Mjanmaru/Burmi pripravljena taborišča, ki bi jih lahko sprejela; ker so oborožene sile Mjanmara/Burme

odgovorne za mučenje, nasilna izginotja, izvensodne usmrtitve in neselektivno bombardiranje rohinških vasi;

- D. ker je visoki komisar Organizacije združenih narodov za človekove pravice zahteval mednarodno kazensko preiskavo o storilcih nasilja nad Rohingejci, ki bi ga nemara lahko označili za genocid; ker njegove analize o splošnih, sistematičnih in šokantno brutalnih napadih na Rohingejce potrjujejo poročila številnih mednarodnih opazovalcev;
- E. ker je tudi posebna predstavnica generalnega sekretarja Organizacije združenih narodov, pristojna za spolno nasilje v konfliktih, Pramila Patten, ki je 12. novembra obiskala begunska taborišča Cox's Bazar v Bangladešu, naznanila, da namerava priporočiti Mednarodnemu kazenskemu sodišču, naj oblasti Mjanmara/Burme obtoži številnih kršitev človekovih pravic, ki ustrezajo genocidu nad Rohingejci; ker je v največjem taborišču Cox's Bazara, Kutupalongu, nastanjenih več kot 400 000 beguncev;
- F. ker je bila 23. oktobra 2017 v Ženevi konferenca za zbiranje sredstev za Rohingejce; ker je Evropska unija zagotovila pomoč v znesku 30 milijonov EUR za blaženje humanitarne krize; ker bo mednarodna humanitarna pomoč obnovljena februarja 2018;
- G. ker nekdanji generalni sekretar Organizacije združenih narodov Kofi Anan v svojem poročilu z dne 24. avgusta 2017, ki ga je naročila Aung San Su Či, priporoča, da Mjanmar/Burma umakne omejitve za gibanje in državljanstvo Rohingejcev, da bi se prenehalo podžiganje ekstremizma ter zagotovila mir in stabilnost v državi;
- H. ker se dodelitev državljanstva in z njim povezanih pravic, kot je volilna pravica, vedno znova zavrača milijonu Rohingejcev; ker številni rohinški otroci niso prejeli rojstnih listov že od 90-ih let prejšnjega stoletja, zaradi česar sta ovirana njihov vpis v javne šole in pridobitev osebnih dokumentov;
- I. ker člena 7 in 8 Konvencije o otrokovih pravicah, katere podpisnica je tudi Mjanmar/Burma, zagotavljata otroku pravico do registracije od njegovega rojstva, v zvezi s tem veljajo tudi drugi mednarodni instrumenti, zlasti v primerih, če je otrok brez državljanstva;
- J. ker ima vojska še vedno nesorazmeren vpliv na državne zadeve; ker nekateri člani ustave zagotavljajo nekaznivost vojaškim in civilnim voditeljem;
- K. ker se vera uporablja v nasilne namene; ker svoboda misli, vesti in vere ni zagotovljena; ker se hujskanje k sovraštvu verskih manjšin sistematično ne kaznuje; ker je vzpon ekstremističnega budizma spodbujal ksenofobijo in islamofobijo v burmanski družbi, saj je oblikoval nacionalistično politiko, ki obravnava budizem kot temeljni element burmanskega naroda in kot izključujoči element pri opredelitvi pripadnosti;
- L. ker napetosti in sovraštva med skupnostmi ni mogoče odpraviti zgolj s zakonskimi določbami; ker se je treba za odpravo diskriminatornih stereotipov soočiti z globljimi razlogi, in sicer s sicer s spodbujanjem večje strpnosti in ukrepov, ki omogočajo vsem dostop do družbenih storitev, zlasti do izobraževanja;

1. izraža globoko zaskrbljenost zaradi humanitarnih razmer v Mjanmaru/Burmi in Bangladešu ter zahteva, da mjanmarska/burmanska vlada nemudoma preneha z uporabo čezmerne vojaške sile ter diskriminacije in nasilja, ki imajo uničujoče posledice za rohinško skupnost v zvezni državi Rakhine; ponovno poziva, naj se nemudoma in brezpogojno omogoči dostop do humanitarne pomoči;
2. opozarja, da so Rohingejci sestavni del burmanskega prebivalstva in jih je kot take treba zakonsko priznati;
3. je seznanjen z nedavnim sporazumom med Bangladešem in Mjanmarom/Burmo; vztraja, naj se urad visokega komisarja Organizacije združenih narodov za begunce redno vključuje v skupno delo; poudarja, da premeščanje Rohingejcev iz enega taborišča v drugo ali z enega na drugi konec države ni dostojna in trajna rešitev; se strinja z mnenjem urada visokega komisarja Organizacije združenih narodov za begunce, ki trdi, da zaenkrat niso izpolnjeni pogoji za varno in dolgoročno vrnitev; poleg tega poudarja, da morajo biti vrnitve prostovoljne; poudarja, da je treba spoštovati načelo, po katerem se begunci ne vračajo za vsako ceno;
4. ceni konstruktivno vlogo Bangladeša v teh težkih razmerah; odločno poziva oblasti, naj vnaprej zagotovijo zemljišča, da bi se izognili prenatrpanosti in nezdravemu življenju v taboriščih; spodbuja jih, naj poenostavijo birokratske postopke, ki jih nalagajo humanitarnimi organizacijam, zlasti glede delovnih dovoljenj, viz in odobritve projektov; poziva Bangladeš, naj vsem Rohingejcem uradno dodeli status begunca, da bi imeli dostop do osnovne zaščite in pomoči; na koncu opominja, da je svoboda gibanja bistvena za dostop do osnovnih storitev in izobraževanja.
5. poudarja, da je treba zagotoviti pogoje za dostojno vrnitev in omogočiti trajno rešitev problema v skladu z mednarodnimi načeli, začevši z obnovo vasi, ki jih je porušila burmanska vojska; v zvezi s tem pozdravlja odločitev Mjanmara/Burme o vzpostavitvi mehanizma za hitrejšo dostavo humanitarne pomoči, vračanje beguncev in razvoj v zvezni državi Rakhine (ang. *Union Enterprise Mechanism*); poudarja, da je treba skupaj s tem mehanizmom ponovno obnoviti vse pravice Rohingejcev ter ustaviti in javno obsoditi pretirano uporabo sile s strani burmanskih oblasti;
6. pozdravlja dejstvo, da je Svet OZN za človekove pravice nedavno podaljšal mandat misiji za ugotavljanje dejstev; poudarja, da so oblasti v Mjanmaru krive za diskriminacijo, izgone, zlorabo oblasti, uboje in spodbujanje sovraštva proti pripadnikom ljudstva Rohinga, ki se jih pravno lahko opredeli kot zločin proti človečnosti; podpira zahtevo visokega komisarja za človekove pravice, naj se generalni skupščini OZN priporoči, naj vzpostavi nov, nepristranski in neodvisni mehanizem, ki bo dopolnjeval delo misije za ugotavljanje dejstev med zadnjim valom nasilja in zlorabe, da bi se omogočile kazenske preiskave o posameznih storilcih; prav tako podpira ustanovitev v Mjanmaru/Burmi urada visokega komisarja OZN za človekove pravice s polnim pooblastilom;
7. opozarja na diskriminacijo drugih manjšin v Mjanmaru/Burmi (tamilski hindujci, Kamanci, kitajska manjšina...); meni, da je zakon o državljanstvu iz leta 1982 plodna podlaga za delitev, saj je uvedel krivičen pojem različnih statusov državljanstva in selektivno uporabo, s številnimi ravnmi birokracije in endemično korupcijo;

8. ponovno poudarja, da mora burmanska vlada temeljito pregledati diskriminatorni pravni red v državi; v zvezi s tem poziva vlado Mjanmara/Burme, naj z revizijo zakona o državljanstvu iz leta 1982 v skladu z mednarodnimi standardi dodeli polno državljanstvo vsem burmanskim manjšinam, zlasti Rohingejcem; priporoča vladi, naj vsem prebivalcem Mjanmara/Burme omogoči, da bodo pridobili osebne dokumente, ne glede na njihovo državljanstvo, in zagotovi, da bodo vsi otroci ob rojstvu vpisani v matično knjigo, brez diskriminacije in brezplačno, ter naj hitro vzpostavi sistem, ki bo omogočal vpis v matično knjigo otrok, ki še niso vpisani, tudi otrok iz ljudstva Rohinga, v skladu s priporočili OZN;
9. poziva burmanske oblasti, naj čim izvedejo priporočila preiskovalne komisije pod vodstvom Kofija Anana, zlasti v zvezi z vprašanjem državljanstva in enakosti burmanskih državljanov pred zakonom in v praksi;
10. poziva Aung San Su Či, naj zaščiti svoje prebivalce, med katerimi so tudi pripadniki ljudstva Rohinga, in obsodi zlorabo oblasti; ugotavlja, da se je Aung San Su Či kot državna svetnica zavezala, da se bodo vsi kršitelji človekovih pravic in storilci drugih kaznivih dejanj v skladu z načeli pravne države privedli pred sodišče, da bi se preprečili primeri nekaznovanja, ter je 19. septembra 2017 izjavila, da Mjanmara/Burme ni strah natančnega pregleda mednarodne skupnosti; vendar je še vedno zelo zaskrbljen zaradi nekaterih njenih izjav in njenega nezadostnega ukrepanja, kar ni vredno dobitnice Nobelove nagrade za mir in nagrade Saharova;
11. obsoja čedalje večji vpliv skrajnih nacionalističnih budističnih gibanj, ki spodbujajo diskriminacijska čustva in pozivajo k sprejetju diskriminacijskih politik ali zakonov; opozarja, da ustava iz leta 2008 prepoveduje uporabo religije v politične namene; poziva oblasti, naj sprejmejo ukrepe, potrebne za boj proti širjenju diskriminacije in predsodkov do muslimanov in pripadnikov narodnostnih, etničnih, verskih in jezikovnih manjšin v državi in za ustavitev spodbujanja k sovraštvu, zlasti do muslimanov, ter k javni obsodbi teh dejanj, tudi v zvezni državi Rakhine;
12. poudarja, da je treba obravnavati temeljne razloge za diskriminacijo ljudstva Rohinga, ki traja že dolgo; poziva, naj se nameni, spodbuja in zagotavlja dostop do temeljnih socialnih in ekonomskih pravic, vključno z izboljšanjem možnosti za izobraževanje in dostop do izobraževanja, tudi visokošolskega izobraževanja, za vse, zlasti v zvezni državi Rakhine, za mlade, ki so razseljeni, in za otroke, ki živijo v begunskih taboriščih;
13. spodbuja burmansko vlado, naj da prednost ukrepom za preprečevanje diskriminacije, ki bodo vključevali kampanje izobraževanja in obveščanja, usposabljanje sodnikov in pripadnikov policijskih sil ter kulturni in socialni dialog;
14. poudarja, da je uspeh demokratičnega prehoda in pravne države v Mjanmaru/Burmi odvisen tudi od zagotavljanja prevlade civilnih oblasti nad vojaškimi silami;
15. poziva burmanske oblasti, naj zagotavljajo popolno spoštovanje pravice do svobode izražanja, zbiranja, združevanja in medijev, naj prenehajo s samovoljnim zapiranjem in pridržanjem ter naj prenehajo z izrekanjem nesorazmernih kazni posameznikom, ki uveljavljajo te pravice, zlasti akterjem civilne družbe, političnim osebnostim in novinarjem, ki si prizadevajo za varovanje pravic manjšin in so redno žrtve ustrahovanja in nadlegovanja;

16. poziva Mjanmar/Burmo, naj ratificira pet od osmih temeljnih konvencij, ki jih je že podpisal, zlasti Konvencijo proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju, Mednarodni pakt o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah ter izbirni protokol h Konvenciji o otrokovih pravicah;
17. poziva vse države v regiji, zlasti Avstralijo, Indonezijo, Malezijo in Tajsko, naj spoštujejo svoje mednarodne obveznosti glede pravic beguncev, in sicer tako, da podpišejo konvencijo o statusu beguncev (tako imenovano Ženevsko konvencijo) in njen protokol iz leta 1967 ter newyorško konvencijo o statusu oseb brez državljanstva, naj odprejo svoje meje za prosilce za azil, zlasti Rohingejce in naj jim nudijo vsaj začasno zaščito;
18. izraža zadovoljstvo zaradi pozornosti in vedno večje podpore, ki je Evropska unija namenja tej krizi; priporoča, naj bo pomoč Unije pogojena s tem, da so programi dosledno nediskriminatorni in nesegregacijski; je seznanjen, da je evropski komisar za humanitarno pomoč Hristos Stilianidis (Christos Stylianides) prejšnji mesec med svojim obiskom Bangladeša navajal generalnega sekretarja OZN, ki je govoril o „etničnem čiščenju“;
19. pozdravlja prekinitve vojaškega sodelovanja Francije in Združenega kraljestva z Mjanmarom/Burmo ter zamrznitev vabil EU za vrhovnega poveljnika in druge oficirje oboroženih sil te države; poudarja pomen embarga EU na prodajo orožja, ki bi moral zajemati tudi dobavo opreme, vzdrževanje, pomoč, usposabljanje in sodelovanje z vojsko Mjanmara/Burme, ter poziva mednarodno skupnost, naj ravna enako;
20. zahteva, naj pogajanja o sporazumu med EU in Mjanmarom/Burmo o zaščiti naložb ostanejo zamrznjena, dokler ne pride do trajnega izboljšanja razmer; v zvezi s tem pozdravlja, da je bil za nedoločen čas odložen obisk delegacije Odbora Evropskega parlamenta za mednarodno trgovino v Mjanmaru/Burmi, ki se je sicer imel zgoditi septembra 2017; poudarja, da je dostop do evropskega splošnega sistema preferencialov pogojen s spoštovanjem temeljnih svoboščin in človekovih pravic ter ga je mogoče prekiniti v primeru množičnih in sistematičnih kršitev temeljnih standardov človekovih pravic ali delavskih pravic; poziva Svet, naj razmisli o tem ukrepu;
21. na bolj splošni ravni poudarja, da vprašanji zemljišč in nezakonitega prilaščanja, zlasti s strani zasebnih podjetij, ostajajo pomembne izzive za prihodnost Mjanmara/Burme, za socialno pravičnost in za ponovno naselitev Rohingejcev;
22. spominja, da je Parlament v svojem poročilu iz leta 2010 o izvajanju priporočil o socialnih in okoljskih standardih, človekovih pravicah in družbeni odgovornosti gospodarskih družb ugotovil, da imajo veljavne klavzule v trgovinskih sporazumih „omejen učinek na izvajanje obveznosti in zavez na področju človekovih pravic“, ter pozval Komisijo in Svet, naj med drugim „premislita [...] o vključitvi odbora za človekove pravice v vse trgovinske sporazume EU, da bi zagotovila resne in sistematične nadaljnje ukrepe glede vprašanj o človekovih pravicah v zvezi s sporazumom;“
23. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, vladam in parlamentom držav članic, vladi Mjanmara/Burme, državam članicam združenja ASEAN ter generalnemu sekretarju in generalni skupščini OZN.